

ИЗМЕНИ НА ОФИЦИЈАЛНИТЕ КОШАРКАРСКИ ПРАВИЛА НА ФИБА

ВАЖЕЧКИ ОД 1. ОКТОМВРИ 2026

Резиме на измените • верзија 1.0а (јуни 2026)

ФИБА Национален Инструктор – Петар Денковски 25.8.2026

Зошто се менуваат правилата

Логиката зад измените на OBR 2026

Секоја измена во OBR 2026 произлегува од едно прашање што ФИБА постојано си го поставува :

Дали правилото сè уште ѝ служи на играта каква што е денес ?

Играчите станаа побрзи и поснаодливи во изнудувањето фаул, технологијата за преглед е поточна, а старата поделба на грешките се покажа престрога.

ПРЕЦИЗНОСТ

Појасно е дефинирано што е момент на шут и кога точно почнува и завршува.

ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Новите категории и видови грешки овозможуваат казна што одговара на тежината на дејството.

ПРАВИЧНОСТ

Проширениот преглед (IRS / НСС) намалува грешки што директно влијаат на резултатот.

Она што следува не е листа правила за помнење напамет — туку начин на размислување што од 1 октомври 2026 треба да го спроведуваме на секој натпревар.

Што се менува од 1 октомври 2026

Чл. 1 Дефиниции

делегат = технички делегат

Чл. 2 Терен за игра

бои на линиите и ознаките

Чл. 4 Екипи

униформи / чорапи

Чл. 15 Момент на шут

нова прецизна дефиниција (AOS)

Чл. 24 Дриблинг

појаснето губење контрола

Чл. 36 Техничка грешка

категорија 1 и категорија 2

Чл. 37 Дисруптивна грешка

нов вид грешка

Чл. 38 Флагрантна грешка

нов вид грешка

Прилог А Судиски знаци

3 нови знаци

Прилог Б Записник

нови ознаки

Прилог Ф IRS / НСС

проширен преглед

*Прикажани се само промените означени со жолто во официјалниот документ на ФИБА.
Прилог Д (класифицирање на екипите) не е опфатен.*

Дефиниции

ЗОШТО СЕ МЕНУВА

- Појаснето е дека терминот „делегат“ секаде се однесува и на „технички делегат“.
- Обезбедена е терминолошка доследност во натпреварувања со различни управувачки структури.

НОВ ТЕКСТ — ЧЛ. 1.1

Натпреварот го водат судиите, записничката маса и делегатот, доколку е присутен.

„Секаде каде што се споменува улогата „делегат“, таа се однесува и на улогата „технички делегат.“

Терен за игра — линии и бои

ЗОШТО СЕ МЕНУВА

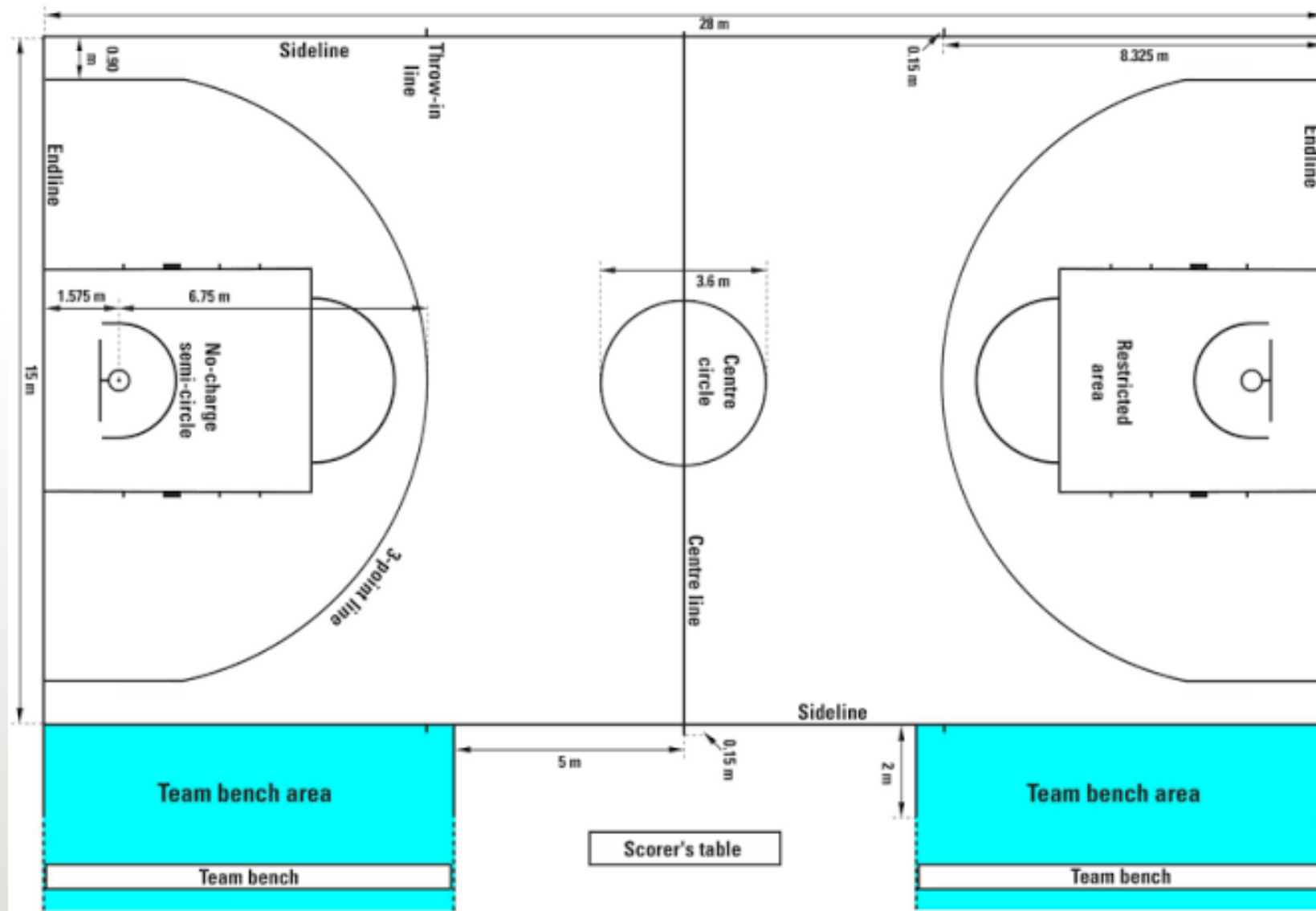
- Поголема флексибилност во боите овозможува **брендирање на настанот и комерцијален дизајн**, со задржани стандарди за видливост.

ОСНОВНО ПРАВИЛО

- Сите линии — една (полна) боја, **широки 5 см.**
- Јасно видливи и со **висок контраст** со бојата/боите на игралиштето и на надворешниот граничен појас.
- Боите на граничните линии и на ознаките може да се разликуваат, но по строго начело.

НАЧЕЛО НА БОИ

- Иста боја за сите гранични линии:
 - странични, челни, линии за уфрлување и линии на просторот за тимските клупи.
- Секој пар ознаки мора да се совпаѓа на двете половини:
 - ограничена зона (рекет), вклучувајќи ги местата за скок при слободни фрлања
 - полукругови за слободни фрлања
 - линии за слободни фрлања
 - линии за 3 поени
 - полукругови без пробивање
- **Централна линија и централен круг:**
 - **може да бидат во боја различна од граничните линии и другите ознаки; меѓу себе — иста или различна боја.**

Екипи — униформи

ЗОШТО СЕ МЕНУВА

- Отстрането е барањето чорапите да бидат видливи.
- Ја одразува **практичноста на модерната опрема** и ги намалува непотребните административни прекини и проблемите со спроведувањето.

ЧЛ. 4.3.1 — УНИФОРМАТА СЕ СОСТОИ ОД

- **Дресови**
 - иста доминантна боја напред и назад како шорцевите; ракавите завршуваат над лактот; долги ракави не се дозволени; дресовите се вметнуваат во шорцевите; дозволени се „all-in-one“.
- **Шорцеви**
 - иста доминантна боја напред и назад како дресовите; завршуваат над коленото.
- **Чорапи**
 - иста доминантна боја за сите членови на екипата — без барање за видливост.

Играч во момент на шут (AOS)

ЗОШТО СЕ МЕНУВА

- Играчите сè почесто ги **манипулираат ситуациите за да изнудат фаул** при шут — во транзиција или во позиционен напад.
- Затоа е дадено **попрецизно објаснување** кога моментот на шут започнува и кога завршува кај различните видови шутеви.

ЦЕЛ НА ИЗМЕНАТА

- 1 Разграничување на AOS кај **различните обиди за шут**: продори кон кошот, скок-шутеви и други шутеви во движење.
- 2 Означување на **локација и правец** — на пр. продори меѓу линијата за 3 поени и кошот.
- 3 Дефинирање на **движењето на деловите од телото** за акцијата да се смета за момент на шут.
- 4 Занемарување на секаков „шут“ **од задното поле** — освен на крајот на четвртината/продолжението или на истекот на времето за напад.

Кога започнува и кога завршува моментот на шут

15.1.2 Скок-шут или други шутеви во движење

▪ ЗАПОЧНУВА

- кога играчот почнува да ги движи рамената и топката нагоре кон противничкиот кош.

▪ ЗАВРШУВА

- кога топката ја напуштила раката/рацете, или ако е направен сосема нов момент на шут; кај играч во воздух — кога двете стапала му се вратиле на подот.

15.1.3 Континуирано движење кај продори

▪ ЗАПОЧНУВА

- кога играчот ја има „прибрано“ топката и таа мирува во неговата рака/раце — по завршен дриблинг или по фаќање во воздух — и продолжува со движењето за шут.

▪ ЗАВРШУВА

- исто како кај 15.1.2.

ШТО Е „КОНТИНУИРАНО ДВИЖЕЊЕ“ КАЈ ПРОДОРИ

Акција на играчот во предното поле, која вообичаено започнува меѓу линијата за 3 поени и кошот, во која играчот ја има топката по завршен дриблинг или ја фаќа додека напредува, а потоа продолжува со движењето за шут кон кошот — вообичаено нагоре.

Дополнителни правила за моментот на шут

15.1.4 **Играчот мора да биде во предното поле. Исклучок** — може да биде на кое било место на теренот само за последната акција пред истекот на времето на натпреварот, на четвртината/продолжението, или пред истекот на времето за напад. Тогаш AOS започнува кога играчот има посед и топката мирува во раката/рацете.

15.1.5 Нема никаква врска меѓу бројот на дозволените чекори и моментот на шут.

15.1.6 Ако играчот во момент на шут е задржан за раката/рацете и со тоа е спречен да постигне кош — не е неопходно топката да ја напушти раката/рацете.

КОГА ИГРАЧОТ ПОВЕЌЕ НЕ СЕ СМЕТА ДЕКА БИЛ ВО МОМЕНТ НА ШУТ

15.1.7 **при скок-шут / шут во движење:**

- по фаулот играчот ја додаде топката; или
- ја движи нагоре подалеку од кошот; или
- не е свртен кон кошот кога ја движи нагоре.

15.1.8 **при продор кон кошот:** по фаулот играчот ја додаде топката.

Дриблинг

ЗОШТО СЕ МЕНУВА

- Појаснето е дека, за играчот да изгуби контрола над жива топка, мора да биде исполнет кој било **од трите наведени услови.**
- Отстранети се потенцијалните недоследности во толкувањето на ситуациите со двојно водење („дупла“).

НОВ ТЕКСТ — ПРАВИЛО 24.2

Играчот не смее да дрибла по втор пат откако неговиот прв дриблинг завршил — освен ако изгубил контрола над жива топка на теренот поради едно од следново:

- 1 шут за кош;
- 2 топката ја допрел противнички играч;
- 3 при додавање или испуштање, топката допрела друг играч или била допрена од друг играч.

Нов систем на грешки — стар наспроти нов

ДОСЕГА

- Техничка грешка — една категорија.
- Неспортска грешка — една категорија.
- Исклучување од натпреварот (ИН) по:
2 технички, 2 неспортски или
комбинација од двете.

**Правилото се покажа како
престрого.**

ОД 1 ОКТОМВРИ 2026

ТЕХНИЧКА ГРЕШКА

Категорија 1 → се брои кон ИН

Категорија 2 → не се брои кон ИН

НЕСПОРТСКА ГРЕШКА е заменета со

Флагрантна грешка → се брои кон ИН

Дисруптивна грешка → не се брои кон ИН

ИН = исклучување од натпреварот

Техничка грешка — две категории

Техничките грешки се делат во две категории според нивната природа и степен на сериозност.

КАТЕГОРИЈА 1

води кон ИН

Бесконтактни или контактни грешки поврзани со однесувањето:

- непристојно однесување и/или комуникација кон судиите, комесарот, записничката маса, противниците или лицата на клупата;
- вербална комуникација или гестови што може да ги навредат или поттикнат гледачите;
- иритирање, исмевање или провоцирање противник — вклучувајќи и контакт со дланките, рацете, телото или топката, кој не достигнува ниво на флагрантна или исклучувачка грешка;
- попречување на видното поле со мавтање / дланки близу очите на противникот;
- прекумерно замавнување со лактите, без контакт;
- симулирање фаул (флопирање).

КАТЕГОРИЈА 2

не се брои кон ИН

Бесконтактни грешки поврзани со однесувањето или од административна природа:

- **одолговлекување на играта** — намерно допирање на топката откако ќе помине низ кошот, спречување уфрлувањето да се изведе навремено, задоцнето излегување на теренот на почетокот на натпреварот или на второто полувреме;
- **висење на обрачот** со целата тежина — освен при моментно фаќање по забивање или спречување повреда;
- **недозволено попречување на топката при последното слободно фрлање** од одбранбен играч.

Исклучување од натпреварот (ИН)

ИГРАЧ

се исклучува до крајот на натпреварот кога ќе му бидат досудени:

2 технички грешки од категорија 1

2 флагрантни грешки

1 техничка грешка кат. 1 + 1 флагрантна грешка

ГЛАВЕН ТРЕНЕР

се исклучува до крајот на натпреварот кога ќе му бидат досудени:

2 технички грешки кат. 1 („Т“) — лично неспортско однесување

3 технички грешки кат. 1 — сите („К“ или „КИ“), или една од нив („Т“) — за однесување на другите лица на клупата

36.2.5 - Ако играч или главен тренер е исклучен, таа техничка грешка е единствената грешка што се казнува. Не се изрекува дополнителна казна за исклучувањето од натпреварот.

36.3.1 КАЗНА - Играч -ТГ, без оглед на категоријата, се досудува како грешка на играчот и **се смета во тимските грешки.**
- Лице на клупата -ТГ катег. 1 се досудува против главниот тренер и **не се смета во тимските грешки.**

Дисруптивна грешка — нов вид грешка

Недозволен контакт на играч со противник, кој не достигнува ниво на флангантна грешка, го нарушува текот на играта и го става противникот во неповолна положба.

КРИТЕРИУМИ

1 Транзиција

Непотребен контакт од одбранбен играч кој не прави легитимен обид директно да игра на топката, со цел да го запре напредувањето на екипата **во напад во транзиција**. Важи додека играч во нападот не го започне моментот на шут.

2 Запирање на времето

Непотребен контакт од одбранбен играч на кое било место на теренот, кој не прави легитимен обид директно да игра на топката, со цел да го запре времето на натпреварот и/или времето за напад — на крајот на четвртината или продолжението.

3 Чист напад кон кош

Недозволен контакт одзади или странично врз противник што напредува кон кошот, **без противнички играч(и) меѓу него и кошот**, и: ја контролира топката, се обидува да воспостави контрола, или топката е во воздухот при додавање кон него.

37.1.2 — Судиите мора да ги толкуваат дисруптивните грешки доследно во текот на целиот натпревар и да ја судат само акцијата.

Дисруптивна грешка — казна

ОСНОВНО

- Се досудува против сторителот.
- Се брои како една од тимските грешки („бонус“).
- На фаулираниот играч му се доделуваат слободни фрлања, по што следи уфрлување од линијата за уфрлување во предното поле на екипата.

ЗОШТО СЕ ВОВЕДУВА

Дисруптивната грешка го опфаќа **тактичкото запирање на играта без грубо неспортско однесување** и придонесува за пропорционалност во санкциите. Не води кон исклучување од натпреварот (ИН).

БРОЈ НА СЛОБОДНИ ФРЛАЊА

2 врз играч што НЕ е во момент на шут

+1 врз играч во момент на шут, кошот е постигнат — кошот се признава

2 / 3 врз играч во момент на шут, кошот НЕ е постигнат

Флагрантна грешка — нов вид грешка

Недозволен контакт на играч со противник, кој го нарушува духот на спортското однесување и фер-плејот и кој, по својата природа и/или степен на сериозност, ги надминува границите на личната или дисруптивната грешка.

КРИТЕРИУМИ

1

Не е легитимна кошаркарска игра против противник — со топка или без топка.

2

Безобзирно, насилно или опасно дејство што предизвикува или може да предизвика повреда.

3

Прекумерен, груб контакт при обид да се игра на топката или на противникот.

38.1.2 — Судијата мора да ги толкува флагрантните грешки доследно во текот на целиот натпревар и да ја суди само акцијата.

Флагрантна грешка — казна и исклучување

ОСНОВНО

- Се досудува против сторителот и се брои како **една од тимските грешки**.
- На фаулираниот играч му се доделуваат **слободни фрлања, по што следи уфрлување** од линијата за уфрлување во предното поле, наспроти записничката маса.
- **Потфрлање во централниот круг** — доколку е досудена пред почетокот на првата четвртина.

38.2.3 — ИСКЛУЧУВАЊЕ ОД НАТПРЕВАРОТ

- 2 флагрантни грешки
- 2 технички грешки од категорија 1
- 1 техничка грешка катег. 1 + 1 флагрантна грешка

БРОЈ НА СЛОБОДНИ ФРЛАЊА

2

врз играч што НЕ е во момент на шутирање

+1

врз играч во момент на шутирање, кошот е постигнат — кошот се признава

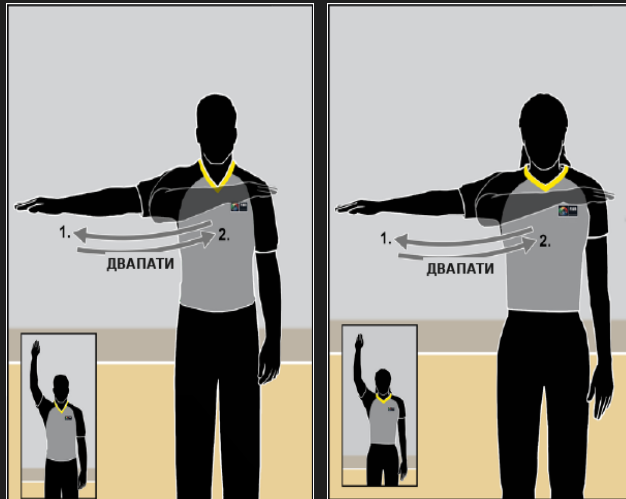
2 / 3

врз играч во момент на шутирање, кошот НЕ е постигнат

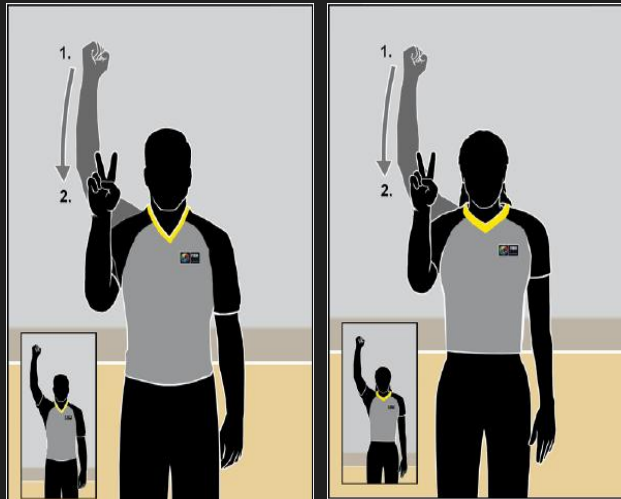
Нови судиски знаци

Воведени се знаци за одолговлекување на играта, дисруптивна грешка и флагрантна грешка — во согласност со новите видови и категории на грешки.

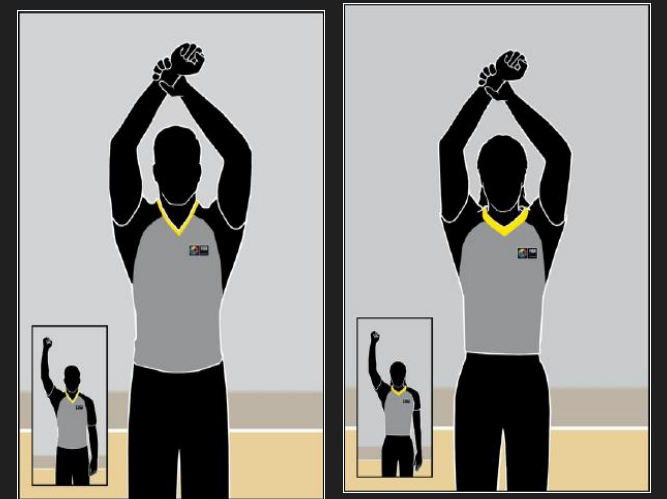
Одолговлекување на играта

Дисруптивна грешка

Флагрантна грешка

Нови ознаки во записникот

ОПИС

ОЗНАКА

Дисруптивна грешка / играч

ДИ

Флагрантна грешка / играч

ФЛ

Техничка грешка кат. 1 / играч

Т

Техничка грешка кат. 2 / играч

Т

Техничка грешка кат. 1 / главен тренер

Т

Техничка грешка кат. 1 / клупа

К

ТГ кат. 1 / исклучувачка грешка против член на придружната делегација

КИ

НАЧЕЛА

- Секоја грешка што се брои кон исклучувањето од натпреварот се означува со КРУГ.
- Нова ознака „КИ“ — за дисквалификувачки грешки против член на придружната делегација.
- Како и досега, секоја грешка со слободни фрлања се запишува со додавање на бројот (1, 2 или 3) покрај ознаката.

IRS — преглед во последните 2:00 минути

Кога времето на натпреварот покажува 2:00 минути или помалку во четвртата четвртина и во секое продолжение, кога е направена **грешка подалеку од ситуација за шут**, може да се прегледа:

дали истекло времето на натпреварот или времето за напад (24"/14")

дали моментот на шут започнал кога грешката ја направил противник на шутерот

дали топката сè уште била во раката/рацете на шутерот кога грешката ја направил соиграч

дали топката сè уште била во раката/рацете на уфрлувачот кога одбраната направила грешка при уфрлување (ЛГ во последни 2 минути од натпреварот при уфрлување на топката)

ЗОШТО СЕ МЕНУВА

- Новиот додаток овозможува да се утврди дали играчот што ја уфрла топката ја испуштил од рацете, кога е досуден фаул при уфрлување.
- Ситуацијата е тесно поврзана со напорите на одбраната да го спречи одминувањето на времето, па има потенцијално влијание врз резултатот (1 слободно фрлање за нападот).

IRS — преглед во кое било време од натпреварот

НОВИ МОЖНОСТИ ЗА ПРЕГЛЕД

дали настанал прекршок goaltending или interference откако е направена грешка и дали таквиот прекршок е правилно досуден

дали лична, дисруптивна, флагрантна или исклучувачка грешка ги исполнила критериумите за таква грешка, дали треба да се зголеми или намали нејзиниот степен или може да се смета за техничка грешка

дали настанала грешка што може да се исправи од категорија 2 и дали сè уште е корективна во рамките на членот 44 – Грешки што може да се исправат

ЗОШТО СЕ МЕНУВА

- Прегледот на goaltending / interference откако е направена грешка овозможува **отстранување на грешките што директно влијаат на резултатот** (+2/3 или -2/3 поени) ако прекршоците се пропуштени или неправилно досудени.

ПРЕДИЗВИК НА ГЛАВНИОТ ТРЕНЕР (НСС): Двата нови додатока важат и за НСС.

Клучни поенти на измените

1

Момент на шут

Јасно разграничен почеток и крај кај скок-шут и кај продори. Само предно поле — освен последната акција пред истекот на времето.

2

Две категории ТГ

Кат. 1 се брои кон исклучување од натпреварот; кат. 2 не се брои.

3

Дисруптивна грешка

Тактичко запирање на играта. СФ + уфрлување наспроти записничка маса. Не води кон ИН.

4

Флагрантна грешка

Груби и опасни дејства. СФ + уфрлување. Се брои кон ИН.

5

Записник

Секоја грешка што се брои кон исклучување од натпревар (ИН) се заокружува. Нова ознака за исклучување на член на клупата е „КИ“.

6

IRS / НСС

Проширени можности за преглед — и без временско ограничување кај НСС.

ИЗМЕНИ НА ОФИЦИЈАЛНИТЕ
КОШАРКАРСКИ ПРАВИЛА
НА ФИБА

ВАЖЕЧКИ ОД 1 ОКТОМВРИ 2026

Во случај на несовпаѓање, меродавен е конечниот текст
на Официјалните кошаркарски правила на ФИБА (OBR 2026).

**ВИ БЛАГОДАРАМ
НА ВНИМАНИЕТО И ВИ
ПОСАКУВАМ УСПЕШНА
СЕЗОНА !**

Превод и графика: Владо Цветковски, ФИБА делегат и FRIP L1 инструктор
Лектура и обработка: Алија Феревски, Претседател на Судиска комисија при МКФ и ФИБА судија
Адаптација и презентација: Петар Денковски, Национален ФИБА инструктор и ФИБА делегат